

ACC. N:R. M. 9179 : 1-3 (folier)

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: fru Ellen Olsson

Härad:

Adress: Svankegata 8, Karlskrona

Socken: Karlskrona stad

Berättat av: Densamma

Uppteckningsår: 1943

Född år 1888 i Karlskrona

Uppteckningen rör Fulseder

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. U. F. 34
H. G. 317.

M. 9179:3.

STATS-
FÖRVALTNINGS-
KONTO

Min Jul i eget hem.

Jag börjar med lutningen av min fisk, sedan närmare Jul blir det bak av småbröd och så den stora Julrengöringen. Sedan klär jag alla lamporna med så kallat gubbaskägg, ock små tomtar sätter upp Julbock och lägger på Juldukar på alla bord, ljus och tallris med röda Julstjärnor i och så Julgran förstås. Julafton dukar jag Julbord med duk från min Mans Farmors hem, linet till denna har växt, spunnit och väfts i hennes hem så den är ett gott stycke över 100 år. Dukar sedan bordet med gammalt porslin från sam-hem. Jag lägger alltid Julpäng på alla bord, tänder ljus efter familjens medlemmar. Julklapparna delade alltid tomten ut så länge min pojke var li-ten, Jultomten var jag, numera ger vi varandra Julklapparna vid gotttebordet, var och en har sina Julklappar bredvid sig på en stol, granen tänds naturligt vis och ljusen på bordet, så rimmor vi till gröten och skriver vers på Jul-klapparna. Juldagen går vi i Julottan. Juldagen har vi alltid bara en fa-milj med sina barn hemma och kan jag få tag på en hare så är det stående Julmiddag. När min pojke var liten klädde jag alltid ut mig till Lucia och bjöd på kaffe och lussekattor samt några småbröd, det är så roligt att minnas de strålände barnaögonen från en lycklig tid. Jag gjorde en krona av lingonris och så ljus i samt utslaget hår, det fick vara hela ståten.

Vi klädde ut oss som barn också, hur seden kommit hit vet jag ej, man skul-le helt enkelt bjuda på Lussekaffe annars blev det ej någon rätt inledning på Julen.

Karlskrona den 17 September 1943.

En Blomma Olsson

M. 9179:2.

1943

Vålsingne Mor och hennes man. Jag kommer inte ihåg alla rimmén men min Far kunde många, Den som inte kan till gröten rimma får på dörren springa, var ett av dem. Där var russin och en hel mandel i gröten och det var ett letande vem som skulle få mandeln. Ja sedan läste Far Julevangeliet och så var Julafton slut. Maten skulle stå kvar på bordet Julafton, Nyårsafton och Trettonafton. Far lade alltid Julpäng på bordet. Likaså ställdes alltid 4 ljus på bordet, ett för var familjemedlem, så stälde Far stakarna med Jul-ljusen och sen fick de inte flyttas, Far skulle efter vekens ställning se om någon skulle gå bort under det kommande året. Likaså gick han ut Jul-afton och såg på stjärnorna hur vädret skulle bli under det år som skulle komma, hur han såg det vet jag ej. På Juldagsmorgonen bjöd Far alltid på ett glas vin och ett äpple på fastande mage, sen drack vi kaffe och sen gick vi alla i Julottan.

Karlskrona den 17 September 1943.

Per Anders Olsson

Abbebinge
Waldskrona stad M. 9179:1.
uppt. år 1943 Min barndoms jul.

*uppt. av fru Ellen Georij
Söderbäck g. 8, Waldskrona
juli 1888.*

Jag är född i Karlskrona 1888. I min barndom var Julmarknaden början till Julen. Den avhölls på torget, med stånd vid stånd med karameller, pappersljusstakar, för tre ljus, pepparkakor med vitt socker. Lasse-Maja de skulle hänga i julgranen. Vi fick gå upp i sällskap med Far, där köpte vi 1 och 2 öres karamellor Far köpte till och med några för 5 öre och de fick ju hänga i toppen på Julgranen. Så var där en affär som hade sin bästa handel vid Jul, där köptes kulörta glaskulor från 5 öre till högre pris. Vi var i synnerlig spänning på vad Far skulle köpa, hur stor stjärna till granen och allt annat, ja det var spänning och glädje utan allända när vi kom hem och visade Mor allt vad vi köpt. Så söndagen före Jul var alla affärer öppna och ännu känner jag Ljuva kårer utmed ryggen när jag tänker på den söndagen. Det skulle vara otänkbart i vår tid med sådan trängsel och ett sådant liv. Vi barn handlade i en affär, ja den finns än och är sig lik till exteriören men moderniserad inuti, men vår barndoms rara lilla Fröken är borta. Att inte några olyckor inträffade var ett under men härligt var det att se all granlåten. Där fanns ett bord med alla möjliga saker på och så prislappar från 5 öre till 1:50 och blev man knuffad fram till exempelvis 75 öres sakerna när man skulle handla

för 5 öre och någon kamrat såg en där då var man i sjunde himlen och
pöste värre, då var söndagskvällen med all sin trängsel och trampande i
alla fall härlig. Affärerna öppnade nämligen ej förrän klockan 5 på
kvällen och då måste man ju handla annars var det ej någon riktig Jul.
Dagarna före Jul gjorde vi papperskonfekt till Julgranen, innanmätet var
små träbitar det var det vackra papperet som var huvudsaken, så klippte vi
små korgar av glansigt papper och fylde med nötter allt avsett att hänga
i Julgranen. Så på Julafton kläddes granen med konfekt, ljus, glitter, glas-
kulor, små paradissäpplen och så nötter som vi hade lackat på långa segel-
garnstrådar, de hängde som långa kedjor. Valnötterna kläddes med staniol-
papper, hasselnötterna hakades på som de var. Så ställdes julkakorna upp,
vete kakor, häst med ryttare för Far och Mor, gubbe och gumma för min syster
och mig, dessa kakor fick ej röras förrän tjugonde dagknut. Så pappersstake
med ljus och ljus i övriga stakar. Sedan åts lutfisk (hemlutad) till mid-
dagen. Sedan tvttades vi och byttes linne samt gjordes fina till Julafton
som började klockan 5 em. Då draks kaffe med vetebröd några sorters små-
bröd samt pepparkakor, sen kastades Julklappar, Far började och det var ro-
ligt. Så fick vi barn var sin djup tallrik med hasselnötter valnötter och
russin. Hasselnötterna var det mest av, dem skulle vi by bo med, en julek,
sedan dansades kring granen och så kom Julgröten. Till denna skulle det
rimmas och Far började: Denna gröten är kokt i gryta och inte i spann, Gud